

Polskie regiony w obronie polityki spójności w Unii Europejskiej

Autor: arch.

UMWM

Przyszłość Unii Europejskiej, polityka spójności oraz rozwój regionów – między innymi te kwestie zostały poruszone podczas 11. konferencji na temat pomocniczości. Wydarzenie odbywa się co dwa lata i jego celem jest wzmocnienie unijnego dialogu między instytucjami a samorządami. Po raz pierwszy konferencja została zorganizowana w Warszawie.

Konferencja na temat pomocniczości pozwala na wymianę doświadczeń między instytucjami a zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w aktywne działania w zakresie pomocniczości i lepszego stanowienia prawa. Wydarzenie odbywa się w kluczowym momencie w kontekście wyborów do Parlamentu Europejskiego i ustanawiania nowego cyklu instytucjonalnego Unii Europejskiej.

– Dyskusja na temat przyszłej polityki spójności trwa już od ok. 2 lat. Uczestniczą w niej również przedstawiciele naszego ministerstwa. Wsłuchujemy się w głosy instytucji europejskich, poszczególnych państw, regionów, a także środowiska naukowego i innych interesariuszy. Stanowczo promujemy przyjęte przez nas w październiku tego roku stanowisko w tym zakresie – powiedział wiceminister funduszy i polityki regionalnej Jacek Karnowski. – Polska z wielkim zadowoleniem przyjęła zeszłoroczną opinię Komitetu Regionów dotyczącą przyszłości polityki spójności po 2027 r. Podkreślono w niej m.in. potrzebę zapewnienia zarządzania dzielonego czy też stosowania zasady partnerstwa, a także konieczność zagwarantowania odpowiedniego budżetu dla polityki spójności, co najmniej takiego jak w perspektywie finansowej na lata 2021–2027 – przyznał wiceminister.

Województwa jednogłośnie w sprawie spójności w UE

Podczas konferencji zaprezentowano stanowisko Zarządu Związku Województw RP w sprawie polityki spójności Unii Europejskiej po 2027 roku. Polskie regiony stanowczo nie zgadzają się z koncepcją centralizacji struktury przyszłego budżetu UE, której kluczowym przejawem ma być odejście od zarządzania programami polityki spójności na poziomie regionalnym.

– Centralizacja jest nie tylko działaniem sprzecznym z ustaloną w Traktacie o Unii Europejskiej zasadą pomocniczości, ale też istotnie zmniejszy efektywność działań służących wzmocnieniu spójności gospodarczej – podkreśla marszałek Adam Struzik. – Polityka spójności jest jedną z sił napędowych rozwoju Unii Europejskiej w ostatnich dekadach, a jej kluczowy sukces to uwolnienie energii i kreatywności regionalnych i lokalnych wspólnot. Silniejsza i unowocześniona polityka spójności, czerpiąca z atutów regionalnych i lokalnych wspólnot, uczyni Europę odporniejszą i bardziej konkurencyjną jako całość, sprawniejszą i bardziej zjednoczoną w stawianiu czoła nowym wyzwaniom.

Prezydent m.st. Warszawy Rafał Trzaskowski zwraca uwagę na to, że Unia Europejska nie powinna zmierzać w kierunku centralizacji.

– Przez dziesięciolecia rola miast i regionów była bardzo istotna zarówno we wcielaniu w życie tej polityki, jak i w strategicznym podejściu, ustalaniu priorytetów co do tego, jak wydawać unijne pieniądze. Wszyscy też dobrze wiemy, że jeżeli chcemy bronić Europę przed populizmem, to rolę regionów i miast trzeba wzmacniać. Stąd ten nasz bardzo silny, wspólny głos.

Prezes Zarządu Związku Województw RP, marszałek województwa zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz zaznacza, że pomysł zastąpienia 400 programów polityki spójności 27 narodowymi programami budzi uzasadnione emocje.

– Mamy powody do dumy, bo z badań wynika, że w ciągu ostatnich 20 lat spośród 30 najszybciej rozwijających się regionów w Europie 11 to regiony polskie. To są fakty, które są wynikiem tego, że premier Jerzy Buzek stworzył w Polsce silne regiony, a następnie pierwszy rząd Donalda Tuska i wicepremier Elżbieta Bieńkowska zdecydowali się na wzmocnienie regionów poprzez przekazanie im 40 proc. europejskich pieniędzy do wdrażania, a więc do inwestowania w naszych miastach i w naszych regionach. Dzięki temu udało nam się zbudować polski sukces. Tą drogą powinna podążać cała Europa, to powinien być dobry przykład – mówił prezes zarządu Związku Województw RP, marszałek województwa zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz. – Tak zwana centralizacja funduszy regionalnych to bardzo niebezpieczny pomysł. Tak naprawdę oznacza ich nacjonalizację. W miejsce 242 programów regionalnych w Europie będziemy mieli 27 programów narodowych. W mojej ocenie nacjonalizm to nie jest dobry pomysł na Europę. Powinniśmy wzmacniać politykę regionalną, a więc regionalizm – dodaje.

Jak podkreślono w stanowisku, regiony są aktywnymi i doświadczonymi współtwórcami i realizatorami polityki rozwoju. Dowiodły, że skutecznie pełnią funkcję instytucji zarządzających programami polityki spójności i jako podmioty będące najbliżej wspólnoty mieszkańców oraz regionalnych i lokalnych interesariuszy zapewniają optymalne i ukierunkowane terytorialnie podejście do zróżnicowanych potencjałów, potrzeb, wyzwań i celów. Polityka spójności dzięki wielopoziomowemu zarządzaniu i konsekwentnemu delegowaniu kompetencji na poziom regionalny i lokalny ma największy potencjał przeciwdziałania eurosceptycyzmowi, radykalizacji poglądów, a w konsekwencji pogłębia integrację europejską.

Niewątpliwie konieczna reforma wieloletniego budżetu, w tym polityki spójności, powinna być oparta na fundamentalnej zasadzie „Do not harm regional subsidiarity”, czyli „nie czynić szkód regionalnej

subsydiarności”. Koniecznym zmianom powinno towarzyszyć nie tylko zachowanie, ale i wzmocnienie kluczowych zasad polityki spójności, opartych na wspólnym i wielopoziomowym zarządzaniu tworzącym kulturę dialogu między instytucjami UE.

Zarząd Związku Województw podkreśla, że tylko zaangażowanie wspólnot regionalnych i lokalnych w podejmowanie stojących przed UE wyzwań zapewni jedność i spójność, odnawiając i uwalniając – w myśl motta „Zjednoczeni w różnorodności” – źródła drzemiącej w Europie energii.

W obecnych trudnych czasach Europa musi zintensyfikować swoje działania, aby sprostać nowym realiom geopolitycznym i społecznym. Zasada pomocniczości, jako zasada działania zarówno z perspektywy prawnej, jak i społeczno-gospodarczej, umożliwi pokazanie wpływu i wartości dodanej działań UE, w tym ich wkładu w rozwój społeczności lokalnych.

W podobnym tonie wypowiadają się przedstawiciele innych europejskich regionów.

– Propozycje Komisji Europejskiej, które wyciekły, stawiają pod znakiem zapytania integrację europejską jako taką. Usunęłyby one wartość dodaną polityki regionalnej UE, tj. polityki, która jest kształtowana w sposób regionalny i integracyjny w partnerstwie i która umożliwia wdrażanie transgranicznych strategii europejskich, takich jak Zielony Ład i wsparcie dla procesów transformacji – propozycje te sprawiłyby zatem, że najważniejsza polityka inwestycyjna UE stałaby się de facto zbędna – podkreśla Antje Grotheer, przewodnicząca parlamentu kraju związkowego Brema, przewodnicząca Grupy Sterującej KR-u ds. Lepszego Stanowienia Prawa i Aktywnej Pomocniczości (BRASS-GO).

Patrick Molinoz, wiceprezydent Bourgogne-Franche-Comté, przewodniczący Komisji CIVEX KR-u, dodaje, że propozycje, które sprowadzałyby się do nacjonalizacji tego kluczowego zestawu instrumentów politycznych, uderzyłyby w sedno idei europejskiej i byłyby dokładnym przeciwieństwem nie tylko pomocniczości, ale także demokratycznych imperatywów. – Integracja europejska działa lepiej dzięki działaniom podejmowanym w terenie. Zbliżenie Unii do obywateli powinno być najwyższym priorytetem, a polityka spójności jest jednym z najlepszych sposobów, aby to osiągnąć. W czasach, gdy obywatele mają tendencję do ulegania nacjonalistycznym i antyeuropejskim głosom, nacjonalizacja polityk UE stanowi zagrożenie dla przyszłości.

Marta Milewska
Rzecznik Prasowy
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego,
tel. 22 59 07 602, kom. 510 591 974,
e-mail: rzecznik@mazovia.pl

[Głos zabrała Antje Grotheer, przewodnicząca parlamentu kraju związkowego Brema, przewodnicząca Grupy Sterującej KR-u ds. Lepszego Stanowienia Prawa i Aktywnej Pomocniczości \(BRASS-GO\)](#)

[arch. UMWM](#)

[Przyszłość Unii Europejskiej, polityka spójności oraz rozwój regionów – między innymi te kwestie zostały poruszone podczas 11. konferencji na temat pomocniczości](#)

[arch. UMWM](#)

[Jak podkreśla marszałek Adam Struzik, polityka spójności jest jedną z sił napędowych rozwoju Unii Europejskiej](#)

[arch. UMWM](#)

– Centralizacja jest nie tylko działaniem sprzecznym z ustaloną w Traktacie o Unii Europejskiej zasadą pomocniczości, ale też istotnie zmniejszy efektywność działań służących wzmocnieniu spójności gospodarczej – podkreśla marszałek Adam Struzik

arch. UMWM

Prezydent m.st. Warszawy Rafał Trzaskowski zwraca uwagę na to, że Unia Europejska nie powinna zmierzać w kierunku centralizacji.

arch. UMWM

W konferencji wziął udział wiceminister funduszy i polityki regionalnej Jacek Karnowski

arch. UMWM

Załączniki:

[24 10 25 Adam Struzik marszałek województwa mazowieckiego.mp3](#)

Preview

Close

Rozmiar: 3.01 MB, MP3

[24 10 25 IP Konferencja Unia Europejska.docx](#)

Preview

Close

Rozmiar: 97.17 KB, DOCX

[24 10 25 Olgierd Geblewicz marszałek województwa zachodniopomorskiego.mp3](#)

Preview

Close

Rozmiar: 6.66 MB, MP3

[24 10 25 Rafał Trzaskowski prezydent m st Warszawy.mp3](#)

Preview

Close

Rozmiar: 5.27 MB, MP3

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl